

„MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V
ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

FYZIATRIA, BALNEOLÓGIA A LIEČEBNÁ REHABILITÁCIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. FBLR je špecializačný odbor, ktorý komplexne využíva prostriedky svojich pododborov na prevenciu, diagnostiku, liečbu a výskum porúch zdravia a ich následkov s cieľom maximálnej novej obnovy a zachovania alebo zlepšenia telesných, duševných a sociálnych funkcií a pracovných schopností.
2. Špecializačné štúdium trvá najmenej štyri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe všeobecné lekárstvo v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. etiológia, patogenéza, klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostiku, liečba a prevencia chorôb pohybového systému,
2. zásady prevencie, diagnostiky, terapie a kontraindikácie liečby funkčných a morfológických zmien, sprevádzajúcich základné ochorenia a ich liečbu,
3. mechanizmy vertebroviscerálnych vzťahov pri poruchách pohybového systému a ochoreniach vnútorných orgánov,
4. základy funkčnej anatómie, fyziológie a patofyziológie jednotlivých orgánových systémov, najmä muskuloskeletálneho, kardiovaskulárneho, respiračného, gastrointestinálneho, endokrinného a urogenitálneho systému,
5. komplexné vyšetrenie pacienta, zahŕňajúce anamnézu, funkčné vyšetrenia pohybového aparátu, vyšetrenie svalových dysbalancií, kineziologický rozbor, pohybové stereotypy, s dôrazom na diagnostiku kineziologickú, ergodiagnostickú, orientačne psychologickú a sociálnu, diferenciálnu diagnostiku, vrátane vývojovej diagnostiky, polohových testov a hodnotenie primitívnej reflexológie v rannom detskom veku,
6. základné záťažové testy, metódy elektrodiagnostiky, najmä v hodnotení pohybového systému,
7. indikácie, kontraindikácie, interpretácia výsledkov diagnostických a terapeutických výkonov, laboratórnych a pomocných vyšetrení, vrátane zobrazovacích vyšetrení,
8. hodnotenie rehabilitačného potenciálu s ohľadom na základné ochorenie, ako aj pridružené komorbidity,
9. indikácie, kontraindikácie a racionálna preskripcia jednotlivých postupov liečebnej telesnej výchovy, mobilizačnej, manuálnej a reflexnej terapie, liečby na podklade neurofyziologických princípov a vývojovej kineziológie a fyzikálnej terapie,
10. špecifiká rehabilitačných postupov od novorodeneckého veku po seniorský vek,
11. zásady racionálnej farmakoterapie,
12. liečba akútnych život ohrozujúcich stavov,

13. indikácie a kontraindikácie preskripcie zdravotníckych pomôcok v ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti,
14. indikácie a kontraindikácie kúpeľnej liečby a liečby v špecializovanej nemocnici,
15. indikácie na ambulantné a ústavné konziliárne vyšetrenia v iných lekárskejších odboroch a interpretácia ich výsledkov,
16. zásady spolupráce s inými fyzickými a právnickými osobami pri zabezpečovaní následnej zdravotnej starostlivosti (agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, iné zdravotnícke zariadenia, zariadenia sociálnej starostlivosti),
17. využitie rôznych foriem biofeedbacku,
18. liečebné postupy pri reedukácii komunikačných schopností,
19. liečebné postupy v oblasti preventívnej a športovej medicíny,
20. postupy v liečebnej, psychosociálnej a výchovnej rehabilitácii, v pracovnej oblasti so zameraním na ergonómiu,
21. kardiológia:
 - 21.1. fyzikálne a základné funkčné vyšetrenie srdca a periférnej cirkulácie, interpretácia EKG a základy ostatných neinvazívnych a invazívnych vyšetrovacích metód,
 - 21.2. etiopatogenéza, klinický obraz, diagnostika a liečba najčastejších vrodených a získaných kardiovaskulárnych ochorení, rizikové faktory a možnosti prevencie kardiovaskulárnych ochorení,
22. pneumológia:
 - 22.1. základy diagnostických a terapeutických metód v pneumológii, vrátane oxygenoterapie, interpretácia výsledkov vyšetrení, vrátane RTG nálezov,
 - 22.2. etiopatogenéza, klinický obraz, diagnostika a liečba najčastejších akútnych a chronických respiračných a pľúcnych ochorení, rizikové faktory a možnosti prevencie,
23. gastroenterológia:
 - 23.1. etiopatogenéza, klinický obraz, diagnostika a liečba najčastejších akútnych a chronických gastrointestinálnych ochorení, vrátane chirurgickej liečby, rizikové faktory ochorení GIT a možnosti prevencie,
24. reumatológia:
 - 24.1. etiopatogenéza, klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostika, liečba a prognóza najčastejších reumatických ochorení, rizikové faktory a možnosti prevencie,
 - 24.2. interpretácia výsledkov diagnostických a terapeutických výkonov, laboratórných a pomocných vyšetrovacích metód,
25. nefrológia:
 - 25.1. diagnostika, klinické obrazy a liečba najčastejších ochorení uropoetického traktu,
 - 25.2. zásady farmakoterapie u pacientov so zníženými renálnymi funkciami,
26. endokrinológia:
 - 26.1. diagnostika, klinické obrazy a liečba najčastejších chôrob endokrinného systému, s dôrazom na život ohrozujúce stavy,
27. diabetológia:
 - 27.1. diagnostika, klinický obraz a liečba diabetes mellitus, vrátane akútnych a neskorých komplikácií,
 - 27.2. kritéria kompenzácie diabetu,
28. hematológia a transfuziológia:
 - 28.1. klinické obrazy, diagnostika, liečba najčastejších ochorení krvi a porúch krvotvorby,
 - 28.2. indikácie hematologických vyšetrení a ich význam v diferenciálnej diagnostike,
 - 28.3. biologické účinky transfúzie krvi a jej zložiek, indikácie a kontraindikácie, transfúzne techniky, prevencia, diagnostika a liečba post-transfúzných komplikácií,

29. klinická imunológia a alergológia:

29.1. fyziologické funkcie imunitného systému,

29.2. teoretické základy alergie, imunodeficientných stavov a autoimunitných chorôb, vrátane klinickej symptomatológie a možnosti ich laboratórnej diagnostiky a liečby so zreteľom na akútne a život ohrozujúce stavy,

30. onkológia:

30.1. princípy včasnej diagnostiky nádorových ochorení,

30.2. rizikové faktory, možnosti prevencie a liečby nádorových ochorení,

31. geriatra:

31.1. diagnostika, liečba a prevencia najčastejších ochorení vyššieho veku,

31.2. problematika nešpecifických problémov v období staroby (závraty, pády, inkontinencia, imobilita, dekubity, poruchy pamäte),

31.3. špecifiká farmakoterapie v geriatrickej praxi,

32. infektológia:

32.1. etiológia, patogenéza, klinické obrazy, diagnostika, liečba a možnosti prevencie bežne sa vyskytujúcich vírusových, bakteriálnych, parazitárnych a mykotických ochorení, vrátane urgentných a septických stavov, nozokomiálnych infekcií a infekcií u imunokompromitovaných pacientov,

33. neurológia:

33.1. etiológia, patogenéza, klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba najčastejších akútnych a chronických neurologických chorôb,

34. ORL:

34.1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pacienta s ORL ochorením,

35. ortopédia a úrazová chirurgia:

36.1. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečba pacienta s vrodeným alebo získaným ortopedickým ochorením,

36.2. diagnostika, diferenciálna diagnostika a liečbu pacienta s úrazom,

36.3. preventívne opatrenia a terapia tromboembolických chorôb u pacienta po úraze a operácii,

37. chirurgia a jej pododbornosti:

37.1. klinické obrazy a laboratórne prejavy najčastejších chirurgických ochorení s dôrazom na diagnostiku náhlych brušných príhod, vrátane možnosti chirurgickej liečby,

38. pediatria a neonatológia:

38.1. fyziologický rast, fyzický vývoj v novorodeneckom veku, dojčenskom veku, detstve a adolescencii a ich varianty, psychomotorický, kognitívny a sociálny vývoj a ich možné poruchy,

38.2. schéma očkovacieho kalendára a kontraindikácie očkovania,

38.3. fyziológia výživy a kŕmenia, nutričné požiadavky,

38.4. základné diagnostické a terapeutické postupy v pediatrii,

38.5. špecifiká farmakologickej liečby v detskom veku,

38.6. špecifiká komunikácie s detským pacientom a jeho zákonným zástupcom,

38.7. zásady starostlivosti o detského pacienta,

39. gynekológia a pôrodníctvo:

39.1. klinické obrazy, diagnostika a liečba najčastejších gynekologických ochorení,

39.2. princípy farmakoterapie u žien v gravidite a počas laktácie,

40. psychiatria:

40.1. diferenciálna diagnostika pri poruchách správania a najčastejšie sa vyskytujúcich psychiatrických chorobách detí a dospelých,

- 40.2. základná farmakoterapia najčastejšie sa vyskytujúcich psychiatrických chorôb a porúch správania,
- 40.3. základné postupy v komunikácii s pacientom s psychiatrickou chorobou a poruchou správania,
41. dermatovenerológia:
- 41.1. klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostiku a liečbu pacienta s akútnym a chronickým dermatovenerologickým ochorením,
42. indikácie a kontraindikácie rehabilitačnej liečby, vrátane fyzikálnej terapie pri patológii pohybového systému dospelých a detí po úrazoch a pri degeneratívnych zmenách, pri ochoreniach nervového systému, respiračného systému, kardiovaskulárneho systému, pri ochoreniach v pediatrii, pri ochoreniach uropoetického systému, pri onkologických ochoreniach, pri ochoreniach v geriatrii a pri iných systémových ochoreniach, v rehabilitácii a fyzikálnej terapii,
43. postupy pri začleňovaní osôb so špeciálnymi potrebami do života,
44. základy vedecko - výskumnej práce v odbore FBLR, vrátane základov biomedicínskej štatistiky,
45. princípy medicíny založenej na dôkazoch a možnosti objektivizácie diagnostických a terapeutických postupov,
46. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1.	štandardná klinická prax (príjem pacientov, odobratie anamnézy, spracovanie dokumentácie, objektívne vyšetrenie, funkčné vyšetrenie, vyhodnotenie laboratórneho a hematologického vyšetrenia, RTG snímky, vyhodnotenie CT, MR, USG, EMG vyšetrenia, určenie diagnózy, zostavenie diagnostického a terapeutického plánu, konzultácie so špecialistami, vizity a prepúšťanie pacientov)	350
2.	štandardná ambulantná klinická prax: vstupné, kontrolné a konziliárne vyšetrenie	200
3.	vyhodnotenie EKG vyšetrenia	100
4.	vyhodnotenie RTG snímky hrudníka	30
5.	vyhodnotenie RTG, CT, MRI, USG, EMG nálezu pohybového aparátu	100
6.	venepunkcia, zavedenie venózne cievky	60
7.	infúzna a injekčná liečba	
7.1	Intramuskulárne	200
7.2	Intravenózne	100
7.3	Subkutánne	100
7.4	Intraartikulárne	100
8.	infiltračná alebo lokálna anestézia, obstreky a blokády periférnych nervov, intradermálna reflexná terapia	50
9.	transfúzia krvi a krvných prípravkov	5
10.	katetrizácia močového mechúra u muža a u ženy	20
11.	odber materiálu na mikrobiologické vyšetrenie a jeho hodnotenie	20

12.	odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba	5
13.	hodnotenie pohyblivosti kĺbov	100
14.	svalový test	100
15.	testovanie skrátенých svalov	100
16.	testovanie oslabených svalov	100
17.	somatometria	40
18.	realizácia a vyhodnotenie záťažového EKG	5
19.	vyhodnotenie spirometrie	10
20.	funkčné testy ruky	30
21.	testy samostatnosti	40
22.	vyšetrenie pacienta s lymfedémom	15
23.	testy pri špeciálnych klinických jednotkách	20
24.	kineziologický rozbor	250
25.	mobilizácia kĺbov chrbtice	200
26.	mobilizácia periférnych kĺbov	200
27.	vyšetrenie mäkkých tkanív a ošetrenie metódou PIR, AGR, recipročnou inhibíciou alebo inou metodikou	200
28.	nárazová manipulácia chrbtice	100
29.	nárazová manipulácia periférnych kĺbov	100
30.	indikácia špeciálnej metodiky liečebnej telesnej výchovy	250
31.	indikácia fyzikálnej terapie	500
32.	zostavenie individuálneho rehabilitačného programu (cieľ, plán a metodický postup)	450
33.	neurokineziologické vyšetrenie dieťaťa (spontánna motorika, polohové reakcie, primitívne reflexy)	50
34.	základné repozičné manévry v rámci vestibulárnej rehabilitácie	5
35.	aplikácia laseroterapie	70
36.	aplikácia prostriedkov mechanoterapie	35
37.	aplikácia nízkofrekvenčných prúdov	45
38.	aplikácia strednofrekvenčných prúdov	45
39.	aplikácia vysokofrekvenčných prúdov	25
40.	aplikácia magnetoterapie	20
41.	aplikácia teploliečby	40
42.	aplikácia svetloliečby (okrem laseroterapie)	20
43.	aplikácia prístrojovej lymfodrenáže	15
44.	indikácia a vyhodnotenie lymfoscintigrafického nálezu	2
45.	indikácia balneoterapeutických metodík	30
46.	indikácia a predpis zdravotníckych pomôcok	40
47.	indikácia a asistencia pri zhotovení individuálne vyhotovovaných zdravotníckych pomôcok	5
48.	vypísanie návrhu na kúpeľnú liečbu a na hospitalizáciu do špecializovaných nemocníc	20
49.	indikácia a vyhodnotenie plantoskopického vyšetrenia	5
50.	hodnotenie členkovo - ramenného indexu	5

B. Praktické skúsenosti

1. štandardná klinická prax na lôžkovom oddelení FBLR, štandardná ambulantná klinická prax v ambulancii FBLR a v pohotovostných službách (príjem pacienta, kompletná anamnéza, objektívne vyšetrenie (fyzikálne), spracovanie dokumentácie, zhodnotenie vyšetrení, určenie diagnózy, zostavenie diagnostického a terapeutického plánu, konzultácie so špecialistami, vizity a prepúšťanie pacientov), vykonávanie konziliárnych služieb na pracoviskách rôznych špecializačných odborov),
2. vykonávať funkčné vyšetrenia pohybového aparátu, kineziologický rozbor, funkčné testovanie pohybového aparátu,
3. indikovať základné laboratórne a pomocné vyšetrovacie metódy, vrátane zobrazovacích metód a interpretovať ich výsledky,
4. vykonávať pomocné diagnostické metódy (EKG, funkčné záťažové testy, spirometria) a vyhodnocovať ich výsledky,
5. aplikovať transfúzne lieky,
6. aplikovať infúziu a injekčnú liečbu,
7. aplikovať obstreky (blokády) periférnych nervov,
8. aplikovať lieky do zavedeného epidurálneho katétra,
9. odstraňovať bolesť ľahkého a stredného stupňa,
10. indikovať farmakoterapiu v súlade s preskripčnými a indikačnými obmedzeniami,
11. indikovať a predpisovať zdravotnícke pomôcky v súlade s preskripčnými a indikačnými obmedzeniami,
- 11..zostaviť individuálny rehabilitačný program so zreteľom na cieľ, plán a metodický postup s výberom metódik pohybovej liečby a prostriedkov fyzikálnej liečby,
12. vykonávať diagnostické a liečebné výkony s použitím jednoduchšej prístrojovej techniky a základných laboratórnych a diagnostických metód,
13. vykonávať diagnostické a terapeutické techniky myoskeletálnej medicíny s dôrazom na techniky mäkkých tkanív, mobilizačné a nárazové manipulačné techniky ošetrenia kĺbov, chrčtice a končatín ako aj celého pohybového aparátu,
14. vykonávať liečebné postupy fyzioterapie, balneoterapie, manuálnej a reflexnej terapie funkčných porúch pohybového systému a ergoterapie,
15. vykonávať liečbu prostriedkami fyzikálnej terapie (prostriedkami mechanoterapie, teploliečby, elektroliečby, magnetoterapie, svetloliečby, vrátane laseroterapie,),
16. zostavovať preventívne a liečebné pohybové programy pre osobitné skupiny obyvateľstva,
17. prakticky ovládať liečbu prácou, sociálnu rehabilitáciu a šport telesne postihnutých,
18. ovládať a prakticky aplikovať interdisciplinárne používané alebo nové diagnostické a terapeutické postupy (napríklad ultrazvukové a termografické vyšetrenie pohybového systému, nastavenie dávkovania baklofenovej pumpy, EMG vyšetrenie a iné),
19. poskytnúť neodkladnú zdravotnú starostlivosť pri život ohrozujúcich stavoch,
20. vykazovať činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
21. byť spôsobilý manažovať komplexnú rehabilitačnú starostlivosť vo všetkých fázach, a to v akútnej fáze, subakútnej fáze a chronickej fáze,
22. aktívna účasť minimálne jedenkrát na odborných podujatiach so zameraním na problematiku odboru FBLR.

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,

2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína dňom zaradenia do špecializačného štúdia podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a z teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. V rámci teoretickej časti sa zúčastní na kurze v mobilizačných a manipulačných technikách v trvaní 4 x 2 týždne, kurzu laseroterapie v trvaní dva dni a kurzu základov rehabilitácie v detskom veku v trvaní jeden týždeň, ktoré organizuje vzdelávacia ustanovizeň. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je absolvovanie praktickej skúšky a teoretickej skúšky a obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	FBLR, z toho: a) lôžkové oddelenie, vrátane prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební b) lôžkové oddelenie v univerzitnej nemocnici alebo špecializovanej nemocnici v odbore FBLR (ŠLÚ Marína š. p. Kováčová, NRC Kováčová, TETIS, s.r.o., iné špecializované nemocnice v odbore FBLR) c) ambulancia FBLR d) ambulancia FBLR so zameraním na detský vek	36 mesiacov z toho: 9 mesiacov 1 mesiac 3 mesiace 3 mesiace
2.	Vnútorne lekárstvo (oddelenie a ambulancia)	3 mesiace
3.	Chirurgia (oddelenie a ambulancia)	1 mesiac
4.	Anesteziológia a intenzívna medicína (oddelenie)	1 týždeň
5.	Neurológia (oddelenie a ambulancia)	2 mesiace
6.	Ortopédia, úrazová chirurgia (oddelenie a ambulancia)	2 mesiace
7.	Neurochirurgia (oddelenie a ambulancia)	2 týždne
8.	Reumatológia (oddelenie a ambulancia)	1 týždeň
9.	Algeziológia (ambulancia)	1 týždeň
10.	Zdravotnícke zariadenie poskytujúce kúpeľnú starostlivosť	1 týždeň
11.	Rádiologické oddelenie	2 týždne
12.	Pediatrica (oddelenie a ambulancia)	2 mesiace